

روز جهانی فشار خون

۱۷ می ۲۰۱۴ میلادی (۲۷ اردیبهشت ۱۳۹۳)

موضوع امسال «از مقدار فشار خون خود مطلع باشید»

«Know Your Blood Pressure»

اهمیت بیماری فشار خون بالا

افزایش فشار خون علت ۹/۴ میلیون مرگ و ۱۶۲ میلیون سال های از دست رفته در سال ۲۰۲۰

- علت ۵۰٪ بیماری قلبی، سکته مغزی و نارسایی قلبی
- علت ۱۳٪ کل مرگ ها و ۴۰٪ مرگ در بیماران دیابتی
- فشار خون بالا عامل خطر عمده مرگ های جنینی و مادری در دوران بارداری، دمانس و نارسایی کلیه است.
- اغلب افراد از این که فشار خون آن ها بالاست، از بیماری خود مطلع نیستند.

فشار خون چیست؟

فشار خون نیرویی است که به علت پمپ خون در سراسر بدن توسط قلب، بر دیواره شریان ها ایجاد می شود.

مقدار فشار خون خود را بدانید.

اولین عدد که فشار خون سیستولی است، حداکثر فشاری است که به علت انقباض قلب بر دیواره شریان ها ایجاد می شود. معمولاً مقدار فشار خون سیستول بالای ۹۰ میلی متر جیوه و کمتر از ۱۴۰ میلی متر جیوه، به عنوان فشار خون طبیعی در بزرگسالان در نظر گرفته می شود.

عدد پایین تر که فشار خون دیاستولی است، مقداری است که فشار خون بین ضربان قلب و زمان استراحت قلب را نشان می دهد. معمولاً مقدار فشار خون دیاستول بالای ۶۰ میلی متر جیوه و کمتر از ۹۰ میلی متر جیوه، به عنوان فشار خون طبیعی در بزرگسالان در نظر گرفته می شود.

جدول زیر اعداد طبیعی برای بزرگسالان را نشان می دهد. این جدول هم چنین نشان می دهد کدام اعداد شما را در معرض خطر بزرگی برای مشکلات سلامتی قرار می دهند. حتی در افرادی که فشار خون طبیعی دارند، در طول روز فشار خون تمایل به بالا و پایین رفتن دارد. اما اگر اعداد فشار خون شما در اکثر اوقات بالای مقدار فشار خون طبیعی باشد، در معرض خطر هستید.

در صورتی که به بیماری دیابت یا بیماری مزمن کلیوی مبتلا باشید، اگر مقدار فشار خون سیستول ۱۳۰ میلی متر جیوه و بیشتر و دیاستول ۸۵ میلی متر جیوه و بیشتر باشد، به عنوان فشار خون بالا در نظر گرفته می شود.

طبقه بندی فشار خون

طبقه	سیستول (عدد بالا) mmHg	دیاستول (عدد پایین) mmHg
مطلوب/طبیعی	کمتر از ۱۲۰ و	کمتر از ۸۰
پیش فشار خون بالا	۱۲۰-۱۳۹ یا	۸۰-۸۹
فشار خون بالا:		
مرحله ۱	۱۴۰-۱۵۹ یا	۹۰-۹۹
مرحله ۲	۱۶۰ و بیشتر یا	۱۰۰ و بیشتر

فشار خون خود را اندازه بگیرید.

اندازه گیری منظم فشارخون مهم است . شما می توانید خودتان در منزل با یک دستگاه فشارسنج خودکار دیجیتالی از نوع بازوبندی ، فشارخون خود را اندازه بگیرید . برای اندازه گیری صحیح فشارخون ، در زیر به چند نکته مهم اشاره شده است:

- ۱- مطمئن شوید بازوبند دستگاه فشارسنج مناسب دور بازوی شماست. قبل از خریدن دستگاه فشارسنج، بالای دور بازوی خود را اندازه بگیرید و دستگاهی که بازوبند آن متناسب با دور بازوی شماست انتخاب کنید.
- ۲- آرامش داشته باشید. حدود نیم ساعت قبل از اندازه گیری فشارخون از مصرف نوشیدنی های کافئین دار مثل چای، قهوه و نوشابه های انرژی زا و کولا ها و انجام فعالیت بدنی شدید یا ورزش خودداری کنید.
- ۳- بطور صحیح بشینید. به گونه ای بشینید که پشت شما صاف و تکیه گاه داشته باشد . دست ها و پاهای خود را بطور ضربدری روی هم قرار ندهید. کف پای خود را روی زمین قرار دهید و دستی که فشارخون آن اندازه گیری می شود را هم سطح قلب بر روی تکیه گاه قرار دهید.
- ۴- فشارخون خود را چند بار اندازه گیری کنید. در هر اندازه گیری ۲ یا ۳ بار اندازه گیری کنید و بین هر بار اندازه گیری یک دقیقه صبر کنید. مقدار بدست آمده از هر اندازه گیری را ثبت کنید.
- ۵- هر روز در همان زمان فشارخون خود را اندازه بگیرید. چون فشارخون در طول روز متغیر است، بهتر است هر روز در یک زمان مشخص فشارخون را اندازه گیری کنید . پیشنهاد می شود یک بار صبح و بار دیگر عصر این کار را انجام دهید.

مقدار فشار خون مطلوب خود را با توجه به ۴ موضوع کلیدی و مهم زیر، به عنوان یک هدف در نظر بگیرید:

۱-وزن خود را پایش کنید. اضافه وزن منجر به فشارخون بالا می شود . یک راه خوب برای پایش وزن ، استفاده از شاخص نمایه توده بدنی است . برای محاسبه BMI وزن خود را بر حسب کیلوگرم و قد خود را بر حسب متر اندازه بگیرید و سپس مقدار وزن را بر مجذور مقدار قد تقسیم کنید . واحد BMI کیلوگرم بر متر مربع است . شاخص دیگر برای تعیین چاقی، مقدار دور کمر است.

دستورالعمل های طبقه بندی چاقی

گروه	طبقه بندی سازمان جهانی بهداشت برای جوامع آسیایی	طبقه بندی سازمان جهانی بهداشت برای کل جوامع
نمایه توده بدنی BMI (بر حسب کیلوگرم بر متر مربع)		
طبیعی	۱۸/۵-۲۲/۹	۱۸/۵-۲۴/۹
اضافه وزن	۲۳-۲۴/۹	۲۵/۰-۲۹/۹
چاقی	۲۵/۰ و بیشتر	۳۰/۰ و بیشتر
دور کمر (WC) (برای تعیین چاقی شکمی، بر حسب سانتیمتر)		
مردان	بیشتر از ۹۰	بیشتر از ۱۰۱
زنان	بیشتر از ۸۰	بیشتر از ۸۸

IDF:NCEP-ATPIII,** برای آسیایی ها

نمایه توده بدنی کمتر از ۱۸/۵ به معنای زیر وزن یا لاغری است.

۲- مصرف دخانیات را ترک کنید. اگر سیگاری هستید سعی کنید این عادت را ترک کنید یا حداقل تعداد سیگار های مصرفی در روز را بتدریج کم کنید تا به صفر برسد.

۳- غذاهای سالم را انتخاب کنید. صرف غذاهای سالم همیشه یک اقدام خوب است . در درجه نخست وعده های غذایی را فراموش نکنید . سه وعده غذایی خوب در روز مصرف کنید و به اندازه سهم غذا در هر وعده توجه داشته باشید . سعی کنید مصرف غذاهای فرآوری شده و غذاهای سریع آماده یا فوری را محدود کنید.

- مصرف الکل موجب افزایش فشارخون می شود . از مصرف الکل پرهیز کنید.

بجای آن:

- مصرف میوه ، سبزی و آجیل روزانه را افزایش دهید.
- سعی کنید حداقل یک وعده غذایی گیاهی در هفته مصرف کنید.

مصرف سدیم یا نمک را کاهش دهید.

- موقع پخت غذا نمک زیادی اضافه نکنید.
- نمکدان را از روی سفره بردارید.
- برای چاشنی غذاها از گیاهان تازه، آبلیمو یا سرکه ها استفاده کنید.
- در برچسب های غذایی سدیم را کنترل کنید و محصولات کم سدیم انتخاب کنید.

۴- یک زندگی فعال داشته باشید. بدن شما برای تحرک آفریده شده است . بنابراین ، از هر طریقی که دوست دارید ، فعالیت کنید. دوچرخه سواری، شنا، باغبانی و هر کاری که فعالیت شما را افزایش میدهد. حتی اگر وقت کافی ندارید، ۱۰ دقیقه تمرین ساده چند بار در روز را فراموش نکنید، واقعا " موثر است.

سعی کنید:

- در محل کار از پله ها بالا بروید.
- ماشین خود را دورتر پارک کنید و بقیه راه را پیاده بروید.
- حرکت های کششی و نرمشی انجام دهید!

منبع : اتحادیه جهانی فشارخون بالا